

Vyučovací předmět :	Dějepis
Období – ročník :	3. období – 9. ročník
Učební texty :	Kuklík, J., Kocián, J.: Dějepis – Nejnovější dějiny (SPN 2000) Mandelová, H. a kol.: Dějiny 20.století (Kartografie Praha 2001) - atlas

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

4. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
5. objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

6. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
7. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
8. demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství
9. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

10. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
11. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
12. vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
13. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

14. vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
15. vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

16. popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
17. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
18. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
19. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

20. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
21. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě
22. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
23. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií

MODERNÍ DOBA

24. na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
25. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
26. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
27. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
28. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

29. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
30. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
31. posoudí postavení rozvojových zemí
32. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9. ročníku směřuje k:

- pochopení významu 1.světové války pro další život lidí;
- charakterizování poválečného uspořádání Evropy – pomocí mapy;
- porozumění historickému vývoji na našem území – vznik ČSR;
- vnímání důležitosti světové hospodářské krize pro rozvoj komunismu, nacismu, ...
- pochopení souvislostí, které vedly k počátku druhé světové války;
- vnímání utrpení lidí v tomto období;
- pochopení záporného významu nadřazenosti ras;

- získání orientace v jednotlivých válečných operacích;
- pochopení probíhajících změn po druhé světové válce – v Evropě, na našem území;
- uvědomění si rostoucího vlivu komunismu;
- seznámení se s vývojem na území Československa – krize ve společnosti, která vyvrcholila v roce 1948;
- charakterizování studené války;
- pochopení významu komunismu (negativního) pro společnost;
- seznámení se s vývojem Československa po roce 1948;
- pochopení vnitřní situace v Československu v letech 1968 a 1989;
- charakteristice postupného rozkladu východního bloku.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Opakování učiva 8. ročníku				září
		Rakousko – Uhersko. 1. světová válka.		
Meziválečné období				říjen - listopad
<p>OVO 25: rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>OVO 26: charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>OVO 27: na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<p>- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo</p> <p>- využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic,</p>	<p>Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály.</p> <p>Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise.</p> <p>Poválečné uspořádání světa. Vznik Československé republiky. Poválečná krize. Komunismus a fašismus. Léta krize v ČSR. Světová hospodářská krize. Myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové</p>	<p><u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u></p> <p><u>OSV 6 Poznávání lidí</u></p> <p><u>OSV 7 Mezilidské vztahy</u></p> <p><u>OSV 8 Komunikace</u></p> <p><u>OSV 9 Kooperace a kompetice</u></p> <p><u>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p><u>VDO 1 Občanská společnost a škola</u></p> <p><u>VMS 1 Evropa a svět nás zajímá</u></p> <p><u>VMS 2 Objevujeme Evropu a svět</u></p> <p><u>VMS 3 Jsme Evropané</u></p>	<p>OP1: Vznik ČSR</p>

<p>OVO 28: <i>zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i></p>	<p><i>Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše důsledky válečné katastrofy a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě</i> - <i>objasní vznik ČSR</i> - <i>uvede klady a zápory mnohonárodnostního státu</i> - <i>vysvětlí vliv světové hospodářské krize na rozvoj fašismu, nacismu a komunismu</i> - <i>vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich)</i> - <i>objasní pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy, na konkrétních případech</i> 	<p>(mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací.</p> <p>Ohrožení demokracie totalitou.</p> <p>Vývoj v SSSR.</p> <p>Nebezpečí nového válečného konfliktu.</p> <p>Rozpad versailleského systému.</p> <p>Kultura a věda v první republice.</p>		
---	---	--	--	--

	- porovná pojmy fašismus a komunismus			
Druhá světová válka				prosinec - únor
OVO 24: na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvětlit význam Mnichovské dohody v historii - popíše příčiny vypuknutí války - popíše průběh druhé světové války, válečné operace, používané zbraně, ... (za pomoci atlasu, nástěnné mapy, odborné literatury) - popíše složitost životních podmínek lidí – jejich utrpení, úspěchy - dokáže porovnat průběh 1. a 2. sv. války, jejich výsledky - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin 	<p>Vypuknutí druhé sv. války. Západní tažení. Bitva o Anglii. Napadení Sovětského svazu. Obrat ve vývoji války. Od Mnichova k okupaci. 14. a 15. březen 1939. Protektorát. Heydrichiáda. Zahraniční odboj. Českoslovenští vojáci na frontách 2. sv. války. Cesta ke svobodě. Závěrečné etapy války. Charakteristické rysy války. Válka v literatuře a ve filmu. Virtuální 360 ° prohlídka, animace významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí.</p>	<p><u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u> <u>OSV 6 Poznávání lidí</u> <u>OSV 7 Mezilidské vztahy</u> <u>OSV 8 Komunikace</u> <u>OSV 9 Kooperace a kompetice</u> <u>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> <u>VDO 1 Občanská společnost a škola</u> <u>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - principy soužití s minoritami</u> <u>VMS 1 Evropa a svět nás zajímá</u> <u>VMS 2 Objevujeme Evropu a svět</u> <u>VMS 3 Jsme Evropané</u></p>	<p>OP2: Před válkou</p> <p>OP3 – A: 2.sv.válka OP3 – B: 2.sv.válka OP4: 2.sv.válka</p> <p>OP5:Shrnutí</p>
Evropa a svět po roce 1945				březen - květen
OVO 29: vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků OVO 30: vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy - popíše situaci po válce na našem území – příklady ze života 	<p>Důsledky 2. sv. války. Mír po válce. Řešení německé otázky. Poválečné Československo. Osud národnostních menšin v ČSR. Evropa na rozcestí.</p>	<p><u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u> <u>OSV 6 Poznávání lidí</u> <u>OSV 7 Mezilidské vztahy</u> <u>OSV 8 Komunikace</u> <u>OSV 9 Kooperace a kompetice</u></p>	

<p>euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce OVO 31: posoudí postavení rozvojových zemí OVO 32: prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní postup komunismu – rozdělení světa - využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - pokusí se o orientaci v problematice odsunu německého obyvatelstva - seznámí se s potrestáním válečných zločinců – mezinárodní procesy - popíše převrat v Československu roku 1948, nástup komunismu a jeho důsledky pro společnost - popíše nastolení totalitní moci v Československu, vliv SSSR - seznámí se na příkladech se studenou válkou - popíše rozdělení světa na západ a východ - vysvětlí rozdíly života v západním a východním bloku - pochopí na příkladech život v Československu – komunismus, soužití se Slováky, postupné rozdělení 	<p>Prohra československé demokracie. Upevnění sovětského bloku. Komunistické Československo. Protikomunistický odboj. Změny v Evropě na přelomu 50.a 60. let. Československo 1968. Normalizace v Československu. Mezinárodní vývoj od 60.let. Konec nesvobody. Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci. Rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění kontextu vybraných úseků moderních a soudobých dějin.</p> <p>Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí.</p>	<p><u>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> <u>VDO 2 Občan, občanská společnost a stát - principy soužití s minoritami</u> <u>VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</u> <u>VMS 1 Evropa a svět nás zajímá</u> <u>VMS 2 Objevujeme Evropu a svět</u> <u>VMS 3 Jsme Evropané</u> <u>MkV 2 Lidské vztahy</u> <u>MkV 3 Etnický původ</u> <u>MkV 4 Multikulturalita</u> <u>MkV 5 Princip sociálního smíru a solidarity</u> <u>MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> <u>MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u> <u>MV 4 Vnímání autora mediálních sdělení</u> <u>MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</u></p>	<p>Koncentrační tábor Terežín</p> <p>Terežín-Prac.list</p> <p>OP6: Poválečný vývoj 1 OP7: Poválečný vývoj 2</p>
---	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše události význam roku 1989</i> - <i>s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin</i> - <i>zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</i> 			
Závěrečné opakování				červen
		Opakování – 6.ročník. Opakování – 7.ročník. Opakování – 8.ročník. Opakování – 9.ročník.		